

سه شنبه ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۵ ■ شماره ۲۲۰ ■ ۲۴ ذی القعدة۱۴۴۷ ■ ۱۲ می ۲۰۲۶

اذان ظهر:	۱۱:۲۸
غروب آفتاب:	۱۸:۲۸
اذان مغرب:	۱۸:۴۸
نیمه شب:	۲۲:۳۹
اذان صبح فردا:	۰۲:۴۹
طلوع آفتاب فردا:	۰۴:۲۷

تهران

اذان ظهر:	۱۲:۰۱
غروب آفتاب:	۱۹:۰۰
اذان مغرب:	۱۹:۲۰
نیمه شب:	۲۳:۱۲
اذان صبح فردا:	۰۳:۱۴
طلوع آفتاب فردا:	۰۵:۰۱

پیامبر اعظم صلی ... علیه و آله می فرماید:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ اَحَبِّ الاشْیاءِ اِنَّیْ؛

خدایا! دوستانت را محبوب ترین چیزها نزد من گردان.

[بحار الأنوار: ۹۱ ج، ص ۱۷۰]

به رغم ایجاد تنش درروابط کشورمان با دولت‌های عربی خلیج فارس چرا ایران و عربستان تصمیم گرفته‌اند زیرساخت روابط سیاسی آنان که پس از یک دوره تنش مجدد سامان پیدا کرده بود، دچار تزلزل نشود؟

راز تفاوت ریاض

عماد سلیمانی - جنگ تحمیلی ۴۰ روزه،

در عمل به نقطه‌ای تبدیل شد که بسیاری از معادلات امنیتی و ژئوپلیتیکی خاورمیانه را از نو تعریف کرد. در میان بازیگران منطقه، عربستان سعودی شاید بیش از هر کشور دیگری مجبور شد میان «امنیت»، «اقتصاد» و «بقای راهبردی» خود تعادل برقرار کند.

در ظاهر، ریاض همچنان متحد سنتی واشنگتن باقی ماند؛ حملات ایران را محکوم کرد، در نشست‌های شورای همکاری خلیج فارس علیه بی‌ثباتی منطقه موضع گرفت و از امنیت انرژی سخن گفت. اما همزمان، کانال‌های ارتباطی خود با تهران را نیز حفظ کرد؛ تماس‌های مکرر میان فیصل بن فرحان و عباس عراقچی در بحبوحه شدیدترین تنش‌های منطقه‌ای، نشان داد عربستان بر خلاف تصویر رسانه‌ای رایج، وارد یک بازی چندلایه و پیچیده شده است.

آنچه امروز در سیاست سعودی دیده می‌شود، نه چرخش به سوی ایران «است و نه فاصله گرفتن کامل از آمریکا؛ بلکه نوعی «واقع گرایی راهبردی» است که هدف آن، جلوگیری از گرفتار شدن ریاض در یک جنگ فرسایشی و کنترل ناپذیر است.

جلوگیری از انفجار بزرگ

نخستین لایه رفتار عربستان را باید در مدیریت بحران و جلوگیری از تنش خارج از کنترل جست و جو کرد. ریاض به خوبی می‌داند که در فضای جنگی خلیج فارس، حتی یک خطای

مستقیماً پروژه‌های اقتصادی سعودی را هدف قرار می‌دهد. افزایش ناگهانی قیمت نفت شاید در کوتاه‌مدت درآمدهای ریاض را بالا ببرد، اما در بلندمدت می‌تواند سرمایه‌گذاری خارجی، پروژه‌های گردشگری و طرح‌های کلان اقتصادی عربستان را با بحران مواجه کند.

در چنین شرایطی، حفظ ارتباط با تهران نوعی «بیمه راهبردی» برای سعودی هاست. ریاض می‌داند ایران همچنان بر بخش مهمی از بازیگران نیابتی منطقه از جمله انصار... یمن نفوذ دارد و هرگونه تشدید تنش می‌تواند بار دیگر آرملکو، بنادر دریای سرخ یا خطوط انتقال انرژی را در معرض تهدید قرار دهد. به همین دلیل، کانال‌های ارتباطی میان دو کشور عملاً به ابزاری برای مدیریت تنش‌های نیابتی تبدیل شده است؛ نوعی بازدارندگی متقابل که نه بر پایه اعتماد، بلکه بر اساس درک مشترک از هزینه‌های جنگ شکل گرفته است.

ترس پنهان ریاض از پیروزی کامل

شاید مهم‌ترین بخش ماجرا، لایه راهبردی رفتار عربستان باشد؛ جایی که ریاض خود را میان سه تهدید همزمان می‌بیند: ایران آسیب‌دیده اما همچنان قدرتمند، اسرائیل جسورتر پس از جنگ و آمریکایی که بیش از هر زمان دیگری غیرقابل پیش‌بینی شده است.

بر خلاف تصور رایج، عربستان الزاماً خواهان فروپاشی کامل ایران نیست. در نگاه راهبردی ریاض، «ایران ضعیف‌اما قابل‌مهار» بسیار کم‌هزینه‌تر از «ایران فروپاشیده» است. فروپاشی کامل ایران می‌تواند خلأ قدرتی ایجاد کند که نه عربستان، بلکه بازیگران بی‌ثبات‌کننده‌ای مانند گروه‌های افراطی، شبکه‌های شبه‌نظامی یا حتی قدرت‌های خارجی آن را پر کنند.

از سوی دیگر، ریاض نگران است که تضعیف بیش از حد ایران، به افزایش هوژنوی اسرائیل در منطقه منجر شود؛ وضعیتی که عربستان را ناچار می‌کند برای دهه‌ها به چتر امنیتی تل‌آویوو واشنگتن وابسته بماند.

در نتیجه، سیاست فعلی سعودی را باید نوعی «تعادل سازی» دانست؛ تلاشی برای جلوگیری از آن که هیچ بازیگری در منطقه به قدرت بلامنزاع تبدیل شود. عربستان می‌خواهد ایران خود را به منطقه اجرا کند، اما همزمان منطقه نباشد و آمریکا همچنان ضامن امنیت خلیج فارس باقی بماند، بدون آن که ریاض را وارد جنگی بی‌پایان کند.

عربستان جدید؛ از بازیگر نفتی تا معمار نظم منطقه‌ای

در سطح کلان راهبردی، رفتار امروز عربستان بخشی از پروژه بزرگ‌تری است؛ بازتعریف

روزنامه خراسان رتبه ۵ نشریات کشوری

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی هنری خراسان

مدیرمسئول و سرمدیر: حامد رحیم پور

دفترمگزین: مشهد، بلوارشهید صادقی(سازمان آب)

کدپستی: ۹۱۸۵۸۹۶۷۱

تلفن: ۳۷۰۰۹۰۰۰

نمابرینخانه: ۳۷۶۴۳۹۵

پخشراشگاه: ۳۷۰۱۰

روابطعمومی: ۳۷۰۰۹۱۱۱

نمابرگروه‌ها: ۳۷۶۵۷۷۷۲

نمابرآگهی‌ها: ۳۷۶۱۲۰۲۵

تلفن نامه‌اخلاق حرفه‌ای

دفتر تهران: خیابان‌نوابیر، منطقه گنجوی

کوچه نادران، پلاک ۲۳

تلفن و فاکس دفتر تهران: ۸۸۸۷۱۳۰۹

چاپ‌مشهد: شهرچاپ‌خراسان

چاپ‌تهران: چاپخانه جام جم برتر برنا

www.khorasanonline.ir

e-mail:info@khorasannews.com

آینا نامه اخلاق حرفه‌ای

روزنامه خراسان را در سایت بخوانید

سامانه ثبت آگهی آنلاین خراسان:

www.khorasananline.ir

یادداشت

سیدمحمد مهدی هاشمی
info@khorasannews.com

قداره کشی به نفع دشمن!

آیا واقعا اغتشاشات ۱۸ و ۱۹ دی ماه، در گشودن پنجره جنگ ۹ اسفند علیه ایران نقش تعیین‌کننده داشت؟

سال ۱۴۰۴ یکی از پر اتفاق‌ترین و شاید به نحوی تلخ‌ترین سال‌ها در تاریخ ایران بود. وقوع دو جنگ و آشوب‌های دی ماه که منجر به شهادت جمعی از مسئولان، مردم، رزمندگان و مدافعان امنیت و در اس‌آن‌ها رهبر انقلاب شد؛ داغ‌هایی را بر دل ملت ایران گذاشت که تا بد سنگینی آن بر قلب‌ها حاس خواهد شد. یکی از سخت‌ترین این وقایع، عملیات‌های تروریستی دی ماه بودند. جایی که بیش از ۳۰۰ نفر از مردمان بی‌گناه و مدافعان امنیت به دست عوامل خائن و مزدوران اجنبی در داخل شهرها و در میانه خیابان‌ها سلاخی شدند. هرچند که همان‌زمان هم نقش‌رژیم صهیونیستی و آمریکا در رساندن سلاح به مزدوران و استخدام و تعلیم آن‌ها برای انجام این عملیات تروریستی مشهود بود اما اکنون به اعتراف خود ترامپ مشخص شده که این اتفاقات با هدف آماده‌سازی برای سرنگونی نظام و شروع حمله نظامی به کشورمان صورت گرفته‌است. مخصوصا که ادعای دروغین ترامپ برای آزادساختن مردم و کمک به آن‌ها اولین دستاویز برای شروع کشتار مردم ایران در جنگ اخیر بود.

در همان زمان هم بسیاری از تحلیلگران معتقد بودند که این آشوب‌ها با هدایت خارجی و اولین قدم‌ها برای نابودی ایران بود. پروفیسور جان مرشایمر در همان زمان با اشاره به این آشوب‌ها گفت: کل این ماجرای ایران، اساساً یک عملیات تغییر رژیم بزرگ آمریکایی-اسرائیلی است. آیا فکر نمی‌کنی بسیار عجیب است که اسرائیل و ایالات متحده که عمیقاً در حال اجرای یک «نسل‌کشی» در غزه بوده‌اند، حالا دارند در باره این که دولت ایران چقدر بدبا معترضان رفتار می‌کند سروصدا راه می‌اندازند؟ طوری صحبت می‌کنید که انگار این اعتراضات در ایران صرفاً به دلیل ناراضیاتی ایرانی‌ها از دولت است و هیچ ربطی به ایالات متحده ندارد. وی افزود: ما آمریکایی‌ها با تحریم‌های اقتصادی، اقتصاد ایران را ویران کرده‌ایم. اگر به خاطر این واقعیت نبود که اسرائیلی‌ها اصرار دارند که ما ایران را به عنوان یک دشمن نگه داریم، مادر غیر این صورت روابط خوبی با ایرانی‌های ما داشتیم. این در حالی است که اکنون ترامپ بارها با پذیرش نقش آمریکا در این اعتراضات از لزوم ارسال اسلحه‌های بیشتر برای رساندن به دست مزدوران اش‌سخن می‌گوید. این را در کنار اظهارات جدید نتانیاهو بگذارد که باار جاع به برخی رفتارهای زننده و مزدورانه همین عوامل تروریست مدعی شده مردم ایران او را دوست دارند، خیابان‌را به نام اووترامپ می‌کنندو حتی به او بی‌بی‌جون می‌گویند. تکرار این الفاظ از سوی ترامپ و نتانیاهو در سایه بین مذاکرات وتجربه اتفاقات دی ماه بار دیگر تداوم برنامه‌ریزی دشمن برای به‌آشوب‌کشاندن ایران و حمله مجدد را به ذهن متبادر می‌کند؛ مسئله‌ای که نیازمند توجه خاص مسئولان و تداوم حضور مردم در خیابان‌ها برای جلوگیری از تکرار اتفاقات تلخ دی ماه است.

ایکس روز

Netanyahu said on 60 Minutes that the war is not over. Right after that news came out, Trump immediately ripped up the Iran peace offer. Are they trying to make it obvious? Is Israel trolling us? Are they trying to enrage us by flaunting their control over our country?

«اول اسرائیل»

جنگ اوغیور، مجری و تحلیل‌گر سیاسی آمریکایی:

نتانیاهو توی برنامه ۶۰ Minutes گفت جنگ هنوز تموم نشده. در ست بلافاصله بعد از پخش اون مصاحبه، ترامپ هم فوری پیشنهاد صلح با ایران رو پاره کرد. واقعاً دارن سعی می‌کنن این رو علنی و واضح نشون بدن؟ اسرائیل داره ما رو دست می‌اندازه؟ می‌خوان با به‌رخ‌کشیدن نفوذشون روی کشور ما، مردم رو خشمگین کنن؟»

تازه های مطبوعات

فرهیختگان: انتشار دو خبر دیدار رئیس‌جمهور و فرمانده قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیانشان می‌دهد بر خلاف آنچه آمریکا از طریق رسانه‌ها و توثیق‌های دونالد ترامپ رئیس‌جمهور خود ادعا می‌کند، شبکه‌هبری ایران و ساختارهای عالی سیاسی باتمام‌توان بر امور مسلط هستند. پیگیری امور دولتی و لشکری دو ضرورت کشورداری‌اند که یکی مربوط به وضعیت اداره جامعه و امور اقتصادی آن‌ود دیگری مرتبط با دفاع از کشور است. فراتر از این صحت، این راپزنی‌ها نشان می‌دهد ایران با حفظ نقطه ثقل فکر و ایده خود، در پی مقاومت در برابر آمریکا با ایجاد غافلگیری‌های جدید است.

ایران: به گفته سرتیپ اگر می‌نیا، «در روزهای ابتدایی جنگ و هم‌زمان با اوج درگیری‌ها، جنگنده‌های نیروی هوایی ارتش طی چندین سورتی پرواز، پایگاه‌های آمریکادر کویت، قطر و اربیل عراق را هدف قرار دادند. این عملیات‌ها با موفقیت انجام‌شده و جنگنده‌های ایرانی پس از انجام مأموریت به کشور بازگشته‌اند.» سخنگوی ارتش همچنین خبر داد که «جنگنده‌های اف-۵» که پایگاه آمریکا در کویت را بمباران کردند، سالم به کشور بازگشتند اما یکی از هواپیماهای سوخو ۲۴ در مسیر بازگشت و پس از تقویت سامانه‌های پدافندی دشمن مورد اصابت قرار گرفت.

جوان: مسئولان ارشد و دلسوزان واقعی کشور این روزها بر حفظ وحدت و جلوگیری از تفرقه میان مردم پافشاری می‌کنند و آخرین پیام‌های رهبری معظم‌ور رئیس‌جمهور و رئیس‌مجلس گواهی‌بر هماهنگی قوا بارهبری و اتخاذ تصمیم‌ها در بالاترین سطح است و لذا باید از هرگونه تمایلات جناحی و سیاسی که خلاف شیوه‌هبری و سران‌قوا در حفظ وحدت است، پرهیز کرد، چهرسد که این اختلاف‌افکنی‌ها به اسم این بزرگان هم انجام‌شود!

شرق: با وجودار سال پاسخ ایران به آمریکا و افزایش گمانه‌ها در باره کاهش تنش‌ها، روابط دو کشور و شرایط منطقه پس از یک‌ماه آتش بس شکننده، وار دوعینتی مهیم شده‌است. شرایط موجود بیش از هر چیز شبیه یک بازی فرسایشی است؛ وضعیتی که در آن نه تهران تمایلی به آغاز جنگی تازه دارد و نه واشنگتن از تداوم درگیری، دستاورد از اجبار جدیدی به دست خواهد آورد. با این حال، مجموعه‌ای از عوامل داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی همچنان مانع از شکل‌گیری یک توافق نهایی شده‌اند.

انعکاس

تابناک خبر داد: دونالد ترامپ مدعی شد که از سرگیری پروژه موسوم به آزادی در تنگه هرمز را بررسی می‌کند. این طرح پیشتر با مخالفت عربستان و کویت همراه شد و آن‌ها اجازه استفاده آمریکا از پایگاه‌هایشان را برای این منظور نداده بودند. همچنین کشورهای اروپایی و ناتو هم از همراهی ایالات متحده در این پروژه سر باز زدند.

خبرآنلاین نوشت: سخنگوی دولت فرانسه اعلام کرد طرح‌های دریایی پاریس در تنگه هرمز صرفاً ماهیتی دفاعی دارد و با هدف حمایت از امنیت دریانوردی انجام می‌شود؛ این اظهارات پس از هشدار ایران در باره هرگونه مداخله نظامی کشورهای اروپایی در منطقه مطرح شده‌است.

نورنیوز خبرداد: رحمانی فضلی سفیر ایران در چین درپستی مجازی نوشت: جمهوری اسلامی ایران آمادگی خود را برای حمایت از طرح چهار ماده‌ای رئیس‌جمهور چین با هدف برقراری امنیت پایدار و توسعه مشترک در منطقه خلیج فارس اعلام کرده که این مسئله در دیدار وزرای امور خارجه دو کشور نیز مورد تأکید قرار گرفت. **دفاع پرس نوشت:** در نشست کمیسیون امنیت ملی مجلس با حضور رئیس‌سازمان انرژی اتمی اعلام شد که فعالیت‌های هسته‌ای ایران صلح‌آمیز بوده و چنین خواهد ماند؛ غنی‌سازی در دستور مذاکره قرار ندارد و تمهیدات لازم برای حفاظت از مرکزودارایی‌های هسته‌ای اتخاذ شده‌است. اعضای کمیسیون نیز بر صیانت از دستاوردهای هسته‌ای و لزوم ایستادگی بر حقوق هسته‌ای کشور تأکید کردند.

چماران خبر داد: وزیران امور خارجه ایران و عربستان در گفت‌وگویی تلفنی در باره آخرین تحولات منطقه و روند مذاکرات ایران و آمریکا با میانجی‌گری پاکستان راپزنی کردند.